

Ze is bekend van haar Flying Dog Press website en haar boek 'Bones would rain from the sky': Suzanne Clothier. Haar persoonlijke vriend Rudy de Meester haalde haar naar Nederland en organiseerde samen met Kynotrain en het Martin Gaus Gedragscentrum op 7 en 8 november jongstleden een tweedaagse workshop in Lelystad. Daar luisterden meer dan honderd instructeurs, gedragstherapeuten en 'gewone' hondenliefhebbers naar haar visie en waren zij getuige van haar manier van werken.

Suzanne Clothier

Deel 1 Kerngedachten

Tekst: Elian Hattinga van 't Sant. Foto's: Hotsche Luik en Compasso Media

De band tussen mens en dier kan enorm sterk zijn.

Clothier tijdens de workshop in het gedragscentrum in Lelystad.

Suzanne woont samen met haar man, zeven honden en tal van andere dieren op een boerderij in de 'middle of nowhere' in Amerika. Ze is al meer dan twintig jaar een gewaardeerd en gerenommeerd hondentrainer en gedragstherapeute. Regelmatig geeft ze lezingen en workshops.

MENTAL, EMOTIONAL BEINGS

Vanaf het eerste moment blijkt Suzanne niet alleen een begaafd schrijfster, maar ook een uitstekend spreekster te zijn. Moeiteloos formulerend, maakt zij in begrijpelijke taal de aanwezigen deelgenoot van haar kijk op honden én mensen. Een verrassende kijk voor sommige aanwezigen, want Suzanne ziet honden als 'mental, emotional beings', wezens met verstand en emoties, die niets meer dan een klein eigen plekje op deze wereld willen hebben; een plekje waar ze zich veilig voelen en goede relaties met anderen onderhouden. Het idee van het dominantie-model, dat iedere hond alfa wil worden en over anderen wil heersen, verwerpt zij dan ook volledig. Evenmin ziet zij honden als een soort wolven die in een onvolwassen stadium zijn blijven steken. Honden zijn honden en geen wolven. Hun gedrag is dat van een volwassen dier en ze zijn in staat tot het aangaan van volwassen relaties met mensen.

BEHOEFTES

Suzanne's algehele visie sluit nauw aan bij de kernbegrippen uit de humanistische psychologie, waarvan de door haar aanbevolen Abraham Maslow een van de grondleggers was. Volgens Maslow heeft de mens, net als verder ieder sociaal levend wezen, vijf kern behoeftes: fysiologische behoeftes (eten, drinken, slaap etc), behoefte aan veiligheid en zekerheid, behoefte aan sociaal contact (liefde, vriendschap en goede relaties), behoefte aan waardering en erkenning en behoefte aan zelfontplooiing. Voor Suzanne zijn honden in dit opzicht niet anders dan mensen. Belangrijke waarden uit deze psychologische stroming, zoals veiligheid, vrije wil en het hebben van evenwichtige relaties die gebaseerd zijn op ver-

trouwen en wederzijds respect staan dan ook centraal in haar aanpak, of het nu om training of gedragstherapie gaat. Zo is het bijvoorbeeld voor haar van het grootste belang dat de relatie tussen baas en hond sterk, (psychisch) gezond en veilig is.

Suzanne kijkt daarbij of er sprake is van een diepe wederzijdse emotionele verbondenheid tussen baas en hond. Vinden ze het prettig om bij elkaar te zijn? Houden ze van elkaar en vinden ze elkaar aardig? Zijn ze zich voortdurend

Vinden ze het prettig om bij elkaar te zijn? Houden ze van elkaar en vinden ze elkaar aardig?

van elkaars bestaan bewust zijn of vergeet de een de ander totaal wanneer er allerlei spannends om hem heen gebeurt? Ze kijkt naar de communicatie tussen beiden. Is die wel duidelijk? Kan de baas overbrengen wat hij bedoelt en begrijpt hij wat de hond bedoelt: kan hij de lichaamstaal van de hond wel lezen? Is er geen sprake van eenrichtingsverkeer? En hoe toegewijd zijn hond en baas aan elkaar? Is er sprake van wederzijds respect en vertrouwen?

RESPECT

Het hebben van respect voor dieren, voor hun persoonlijke integriteit, is een van de centrale thema's in Suzanne's benadering. Als je een dier zelf niet respecteert, zul je ook niet het respect van het dier krijgen. Respect, zo helpt ze ons herinneren, kun je nu eenmaal niet afdwingen, je kunt het alleen verdienen.

Suzanne Clothier.

Respect definieert zij als het oog hebben voor en rekening houden met de behoeftes, mogelijkheden en beperkingen van een ander. Dat betekent dat je kennis moet hebben van de fysieke mogelijkheden van een hond, maar vooral dat je moet proberen hem te begrijpen. Honden ervaren de wereld anders dan wij en gebruiken hun zintuigen op een andere wijze. Je zult je dus moeten inleven in de hond en de dingen proberen te bekijken vanuit zijn perspectief. Je moet proberen te begrijpen wat hem bezighoudt en wat belangrijk voor hem is.

Veel trainers tonen, volgens Suzanne, onvoldoende respect voor honden

Veel trainers tonen, volgens Suzanne, onvoldoende respect voor honden. Ze kijken niet naar hoe de hond zich voelt, ze respecteren zijn persoonlijke ruimte niet. Ze duwen en trekken, grijpen en graaien. Niet alleen is dat onprettig voor de hond, je bereikt er ook niets

mee. Om zijn respect te verdienen, om hem succesvol te kunnen trainen of voor gedragsproblemen te behandelen, zul je in de eerste plaats moeten leren observeren. Want, zo stelt zij, als je niet ziet wat er gebeurt, kun het ook niet begrijpen. Door te zien hoe een hond reageert, hoe zijn lichaamstaal is, krijg je antwoord op wat Suzanne 'de zes fundamentele vragen' noemt: Hello? Who are you? How is this for you? May I ...? Can you...? Can we ....?

'ASK THE DOG'

Het concept van de zes fundamentele vragen is - wat mij betreft - briljant door zijn eenvoud. Bovendien snijdt het mes aan twee kanten. Enerzijds stelt het een trainer (of eigenaar) in staat om een hond met respect en empathie tegemoet te treden. Door de vraag echt aan de hond te stellen en het antwoord af te wachten (= de hond te observeren), bewaar je automatisch afstand en val je niet onverhoeds de persoonlijke ruimte van de hond binnen. Anderzijds stelt het bewust stellen van de vraag je in staat om het gedrag van de hond gericht te analyseren. Met 'Hallo?' kijk je of en in welke mate de hond tot interactie bereid is. Mensen, zo waarschuwt Suzanne, gaan er veel te gemak-

kelijk van uit dat een hond wel contact wil maken of dwingen dat zelfs af. Maar net als mensen waarmee je oogcontact maakt, geeft een hond hierop gericht 'antwoord' door weg te kijken, om te lopen, naar je toe te komen, af te wachten of je uitbundig te begroeten.

Met de vraag 'Wie ben je?' (Who are you?) kun je bijvoorbeeld informatie krijgen over de fysieke mogelijkheden, de mate van socialisatie, de scholing, het temperament en de vaardigheden van een hond. Je kunt er mee ontdekken wat de hond leuk of niet leuk vindt, waar hij geschikt voor is, wat hij aankan, wat hij geleerd heeft en waar zijn kritische grenzen liggen. (Het antwoord op de vraag zou namelijk bijvoorbeeld kunnen zijn: ik ben een zes maanden oude pup, die gek is op piepbeestjes en kaas, bang is voor katten en de basiscommando's zit, af en blijf beheerst).

De vraag 'Hoe ervaar je dit?' (How is this for you?) geeft aan hoe veilig een hond zich voelt. Het vertelt je hoe hij omgevingsprikkelers ervaart en verwerkt of hoe goed zijn relatie met zijn baas is. Het antwoord stelt je in staat om te bepalen waar zijn grenzen liggen en hoe je hem kunt helpen zich prettig en veilig te voelen.

Met de vragen 'Mag ik...?' (May I?), 'Kun je...?' (Can you?) en 'Kunnen we?' (Can we?) ga je een stapje verder. Je vraagt ermee of je iets met of bij de hond mag doen (hem aaien, een poot vastpakken, een spelletje doen) en of hij daartoe fysiek, emotioneel of verstandelijk in staat is.

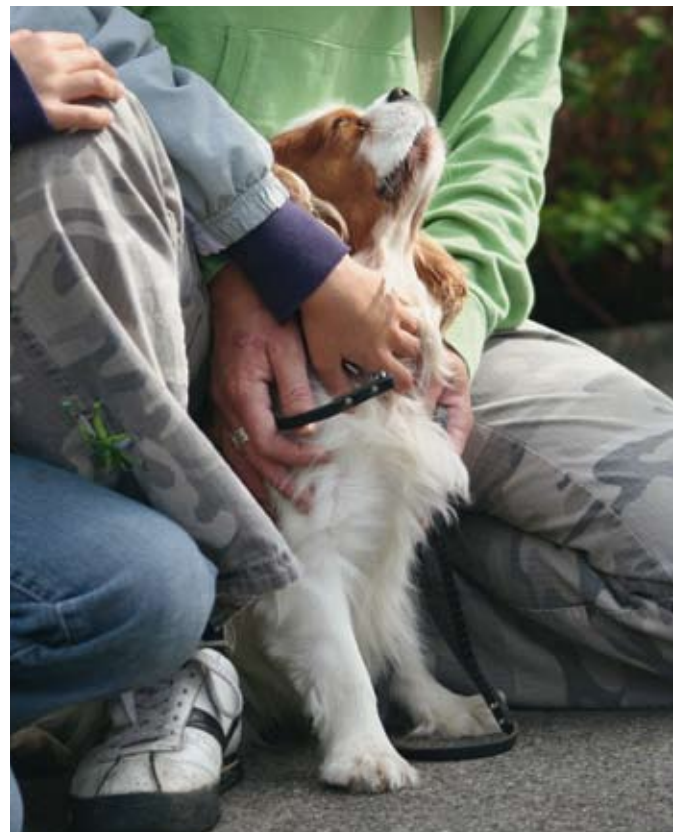
TREAT AND RETREAT METHODE

Het zo belangrijke respecteren van de persoonlijke zone van de hond en het bewaren van een kritische afstand tot een hond, waardoor diens veiligheidszone intact blijft, werd ook op een knappe wijze door Suzanne in de praktijk gebracht. Omdat de meeste honden zich nu eenmaal in een wereld vol mensen moeten handhaven, traint Suzanne honden, die wat angstig of gereserveerd naar mensen zijn, om met vreemde mensen om te gaan. Dat maakt het leven gemakkelijker voor hen. Ze gebruikt daarvoor kleine stukjes worst of kaas die ze naar de hond toegooit. De meeste honden vinden dat wel lekker en het motiveert ze om dichterbij te komen.

Wie wel eens schuwe dieren heeft geprobeerd dichterbij te lokken met voer, weet dat iets lekkers een dier helpt om over zijn angst heen te komen. Weinig nieuws dus, zult u nu wellicht denken. Maar Suzanne laat het niet bij lokken alleen. Op het moment dat de hond dichterbij komt en het lekkere hapje (treat) pakt, blijft zij niet staan, maar loopt ze juist weer een paar meter achteruit (retreat). Daarmee herstelt ze de veiligheidszone voor de hond, zodat deze als hij het hapje opheeft, niet gelijk weer met een angstig gevoel geconfronteerd wordt omdat de trainer nu toch wel ineens erg dichtbij staat. Door zo steeds de kritische afstand te bewaren, forceert ze niets. De hond blijft zich veilig voelen. Het mooie van deze Treat en Retreat Methode - waarbij heel veel stukjes voer gegooid worden - is dat de hond na verloop van tijd (of soms al heel snel) uit zichzelf, uit vrije wil, de afstand gaat verkleinen tot de trainer en gaandeweg zijn angst verliest.

R.A.T.

Het zijn deze ogenschijnlijk kleine dingetjes die het grote verschil maken bij Suzanne Clothier. Een ander kenmerk is dat haar

methodes praktisch en gemakkelijk toepasbaar zijn. Voorwaarde is daarbij wel dat je honden goed kunt lezen. Dat geldt ook voor R.A.T., Suzanne's Relationship Assessment Tool, dat zij speciaal voor trainers en instructeurs heeft ontwikkeld. Met behulp van een R.A.T. assessment formulier, kun je met 5-10 minuten observeren een inschatting maken van de baas-hond relatie. Het stelt je in staat om de eventuele problemen in de relatie in te schatten en maakt duidelijk waar de grootste knelpunten zitten. Hierdoor is het mogelijk om een doeltreffend trainings- of behandelprogramma op te stellen.

R.A.T is een uitvoerige toelichting meer dan waard en in ons volgende nummer gaan we daar dieper op in. ■

